Tässä asiakirjassa on HKScan Oyj:n / HKScan Finland Oy:n asiantuntijalausunto Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kuulemistilaisuuteen koskien HE 154/2018 vp Hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

HKScan Oyj / HKScan Finland Oy (jäljempänä HKScan) lausuu asiassa alla olevan mukaisesti.

Yleiset huomiot

HKScan pitää perusteltuna ja tärkeänä, että eläinten hyvinvointiin liittyvää lainsäädäntöä uudistetaan nykyisen lainsäädännön ollessa verrattain vanhaa eikä kaikilta osin ajanmukaista, johtuen muun muassa uudesta tutkimustiedosta eläinten käyttäytymiseen liittyen. Eläinten hyvinvointiin liittyvän lainsäädännön uudistamista on valmisteltu pitkään ja HKScan pitää hyvin tärkeänä, että uudistus viedään loppuun suunnitellun aikataulun mukaisesti.

Eläinperäinen elintarviketuotanto Suomessa kilpailee globaaleilla markkinoilla. Kansallisen lainsäädännön taso tulisi pitää saman tasoisena tai vain hieman tiukempana kuin kilpailijamaissa, jotta suomalaiset elintarvikealan toimijat säilyttävät mahdollisuuden elintarvikealan omaehtoiseen toiminnan kehittämiseen ja näin voidaan taata suomalaisen elintarviketuotannon omavaraisuus myös jatkossa. HKScanin mielestä erityisen perusteltua olisi varmistaa, että vaatimukset tuotantoeläinten hyvinvoinnille olisivat EU:n sisällä mahdollisimman samankaltaisia, jotta voitaisiin välttää kilpailun vääristyminen lihantuotannossa. HKScan katsoo, että monelta osin eläinten hyvinvointia voidaan parantaa tehokkaasti myös elintarvikealan ja lihantuottajien vapaaehtoisin toimin, jolloin jätetään mahdollisuuksia esimerkiksi erilaisten rahallisten kannustimien käyttämiselle ja erilaistaville konsepteille lihantuotannossa.

HKScanin näkemyksen mukaan lakiuudistukselle asetetut tavoitteet koskien eläinten hyvinvoinnin lisäämistä ja turvaamista sekä yllä kuvatut elintarvikkeiden kansainvälisiin markkinoihin liittyvät seikat on hyvin huomioitu hallituksen esityksessä.

Yleiset periaatteet ja vastuu eläimistä

HKScanin näkemyksen mukaan eläintiloihin luvattomasti tunkeutuminen aiheuttaa aina riskin eläinten hyvinvoinnille sen vuoksi, että se altistaa eläimet eläintautien tartuntariskille ja siksi, että vieraiden ihmisten liikkuminen eläintiloissa tyypillisesti aiheuttaa eläimissä pelkoa ja rauhatonta käytöstä. HKScan näkee tärkeänä tämän esille tuomisen eläinten kohtelun yleisiä periaatteita koskevan pykälän perusteluissa.

Eläinten kohtelu, hoito, pitopaikka ja teurastus

HKScan pitää hyvänä ehdotetun luonnoksen sisältöä koskien kivunlievityksen käyttämistä kivuliaiden toimenpiteiden yhteydessä, eläinten vedensaantiin liittyviä vaatimuksia ja siihen liittyvää asetustason poikkeuksesta koskien nk. igluvasikoita sekä muiden nautojen kuin maidontuotantoon käytettävien lypsylehmien ja hiehojen jatkuvaa kiinnipitämisen kieltoa siirtymäajalla.

Emakoiden ja ensikoiden tiineytyshäkkeihin liittyen HKScan pitää esitettyä enintään 8 päivän kiinnipitoaikaa hyvänä. Tällöin sikalan normaalissa tuotantokierrossa voidaan välttää yksi ylimääräinen ryhmäkarsinaan siirto ja sen eläimelle aiheuttama stressi koska mahdollistetaan emakon siirtäminen tiineytyshäkkiin samalla kun porsaat vieroitetaan.

HKScan pitää hyvänä toimialan kannustamista siirtymään vapaaseen porsitukseen maatalous- ja tukipolitiikan keinoin sekä investointituen tukikelpoisen kustannuksen korottamista tiineytys- ja porsitushäkkien luopumiseen tähtäävien investointien osalta.

HKScan pitää erittäin hyvänä ehdotusta siitä, että eläin on aina tainnutettava ennen teurastusta.

Valvonta ja tietojen julkisuus

HKScanin mielestä on hyvä, että eläinten hyvinvoinnin valvonnasta maakunnassa vastaavan viranhaltijan tulee olla eläinlääkäri. Näin voidaan varmistaa eläinsuojelun ja eläinten hyvinvoinnin valvontaa hoitavien viranomaisten riittävä ammattitaito ja kokemus tehtävän hoitamiseen.

HKScan katsoo, että sekä luonnoksen esitys kameravalvonnan toteuttamisesta riskinarvioinnin perusteella että valvontaviranomaisen oikeus saada nähtäväkseen myös teurastamon omavalvontakameroiden materiaali ovat perusteltuja. Myös esitys siitä, että tallenteita voitaisiin käyttää teurastamon

henkilökunnan koulutukseen on kannatettava, edellyttäen että tallenteilla esiintyvien henkilöiden tietosuoja huomioidaan. Tämän ohjeistaminen voisi olla perusteltua esim. mainintana lain perusteluissa ja/tai viranomaisen muun ohjeistuksen avulla.

Lisätietoja:
Pia Nybäck
Eläinhankinnasta ja alkutuotannosta vastaava johtaja
HKScan Oyj / HKScan Finland Oy
Puh +358 (0) 400 460605
Email pia.nyback@hkscan.com
Osoite PL 49, 01511 Vantaa, Finland